

STUDIU DE SPECIALITATE – CONCEPTUL DE MANAGEMENT EDUCAȚIE

Prof. STAIER IOANA-ELENA

LICEUL TEHNOLOGIC NR. 1 SIGHIȘOARA

Managementul educațional este o disciplină de studiu care a derivat din principiile de management care au fost prima dată aplicate în industrie și comerț. Teoriile apărute presupun aplicarea modelelor industriale în educație. După o perioadă îndelungată și după mai multe cercetări făcute, managementul educațional s-a dezvoltat într-o disciplină de studiu de sine stătătoare. Cercetătorii din acest domeniu au început să dezvolte mai multe modele de management educațional, bazate pe observațiile și experimentele făcute în școlii și licee. Până în sec. al XXI – lea principalele teorii au fost dezvoltate în contextul educațional sau au fost adaptate după modele industriale care să corespundă cerințelor educaționale. Managementul educațional a progresat de la o disciplină dependentă de alte sectoare la o disciplină de sine stătătoare cu propriile teorii și principii.

Nu există o teorie generalizată care să cuprindă toate aspectele managementului educațional, aceasta este din cauza diversității foarte mare instituțiilor de învățământ, pornind de la școlile primare din zonele rurale și terminând cu marile universități. Fiecare abordare a managementului educațional trebuie să rezolve problemele specifice cu care se confruntă fiecare unitate școlară în parte, dar mai presus de toate reflectă multiplele fațete ale managementului educațional.

Instituțiile de învățământ funcționează într-un mediu în continuă schimbare, de aceea în permanență trebuie identificate și aplicate soluții punctuale, care presupun ca directorii, profesorii, personalul didactic auxiliar, etc. să se perfecționeze continuu în domeniul managementului educațional.

Procesul de îmbunătățire a managementului școlar este eficient în momentul în care principalii actori implicați sunt deschiși schimbării și noului.

Managementul educațional este un subiect foarte vast, iar când încerci să pui în aplicare ceea ce ai învățat apar numeroase probleme care trebuie rezolvate în contextul social actual, dar și ținând cont de specificul fiecărei țări în parte.

Managementul educațional are trei funcții de bază: planificare, implementare și verificare (control). Un manager utilizează aceste trei funcții pentru a atinge obiectivele propuse.

Planificarea este primul pas a managementului educațional. Kimani (2011:17) a spus: „Planificarea este un mod rațional și sistematic de a prezice viitorul unei organizații. Este un proces de pregătire a schimbărilor prin propunerea unei direcții de urmat”.

Planificare este continuă și țintele sunt determinate de obiectivele propuse. Planificare trebuie să conțină acțiunile propuse a fi implementate. Formularea planurilor de acțiune conține un element de incertitudine, deoarece nu toate obstacolele care vor apărea în viitor pot fi prevăzute.

Kimani (2011:39) spune că planificarea are patru caracteristic: ”În primul rând, planificarea este anticipatoare, deciziile sunt luate în funcție de cum și de ce trebuie făcut înainte de acțiunea propriu-zisă. În al doilea rând, planificarea are la bază unele obiective de atins. În al treilea rând, planificarea se bazează pe unele rezultate pe care vrei să le obții. În al patrulea, dar nu în ultimul rând, planificarea este pentru viitor, presupune luare unor decizii care trebuie puse în aplicare în viitor”.

Planificarea este punctul de plecare pentru a obține un management educațional optim. Trebuie să fie însușit de toți indivizii organizației și trebuie să fie flexibilă pentru a trece peste toate problemele care se vor ivi în viitor și trebuie să fie făcută pe baza unor date cât mai realiste.

Implementarea este egală cu punerea în aplicare, înseamnă că trebuie să transpunem în realitate ceea ce ne-am propus.

Verificarea (controlul) în managementul educațional monitorizează dacă activitatea merge bine sau nu. După cum știm activitățile trebuie să se încadreze în ceea ce ne-am propus. Dacă este ceva care nu merge bine, trebuie să căutăm soluțiile potrivite.

Verificarea (controlul) determină ce obiective au fost atinse și implementarea de măsuri remediale astfel încât obiectivele propuse să fie atinse. Mai este necesară și pentru a actualiza planul de acțiune propus, pentru a reduce ineficiența și pentru a aprecia rezultatele obținute.

Managementul educațional gestionează trei compartimente:

1. Resursele umane, personalul didactic, elevii și comunitatea ca beneficiar a procesului educațional;

2. Resursele educaționale și curriculum-ul care trebuie aplicat;

3. Resursele materiale și baza materială.

Funcțiile și compartimentele educaționale trebuie luate în considerare atunci când îți propui obiectivele. Trebuie să existe o concordanță între indivizi și nevoile organizației.

Managementul educațional implementat de instituțiile de învățământ devine ineficient dacă nu produce nici o îmbunătățire. Schimbarea în bine este greu de realizat. Rezistența la schimbare a indivizilor dintr-o instituție, ori a diferitelor departamente este un fenomen des întâlnit, deoarece schimbarea presupune modificarea obiceiurilor, valorilor și a modalităților de a realiza lucrurile. Indivizii sunt interesați în primul rând de ceea ce obțin ei din această schimbare. Pe de altă parte schimbările presupun resurse financiare, programe de reconversie și angajament.

Bibliografie:

1. Arvonen, J. (2008). Change-oriented leadership behaviour: A consequence of post-bureaucratic organisations? *The Routledge Companion to Creativity* (1 ed., pp. 302-313). London: Routledge.

2. Cuthbert, R. (1984). The management process *Management in post-compulsory education*. Buckingham: Open University Press

3. Bush, T. (2010). *Theories of educational leadership and management* (4 ed.): Sage.

4. Yukl, G. (2012b). *Leadership in organizations* (8 ed.): Prentice Hall.